

Szerencsi Művelődési Központ
Szerencs

GYŰJTŐKÖRI – NYILVÁNTARTÁSI – FELTÁRÁSI SZABÁLYZAT

Tartalomjegyzék

1. A könyvtárra vonatkozó adatok	2. oldal
2. Gyűjtőköri szabályzat	2. oldal
• általános gyűjtési szempontok	2. oldal
• részletes gyűjtőkör	2. oldal
- szakcsoportonként	2. oldal
- dokumentumtípusok szerint	5. oldal
- könyvtári részlegek szerint	5. oldal
3. Nyilvántartási szabályzat	8. oldal
4. Feltárási szabályzat	9. oldal

A KÖNYVTÁRRÁ VONATKOZÓ ADATOK

- neve: Szerencsi Művelődési Központ
- fenntartója: Szerencs Város Önkormányzata
- címe: 3900 Szerencs, Huszárvár út 11.
- tel./ fax: 47/362-254
- e-mail: szerencs.lib@primposta.hu

GYŰJTŐKÖRI SZABÁLYZAT

ÁLTALÁNOS GYŰJTÉSI SZEMPONTOK

A szerencsi városi könyvtár gyűjtőkörét a város gazdasági és társadalmi helyzete határozza meg, valamint az a sajátos körülmény, hogy 40 km-es körzetben ez a legnagyobb méretű könyvtár. A gyűjtőkörön belül a példányszám meghatározásoknál figyelembe kell venni, hogy a városban működik még négy iskolai könyvtár és három fiókkönyvtár.

Kiemelt feladatának tekinti a helyismereti, valamint a középiskolai és felsőfokú tanulmányokat segítő dokumentumok gyűjtését.

Általános gyűjtőkörű közművelődési könyvtárként ki kell elégítenie az általános művelődési és a tudományos szintű tájékozási igényeket.

Az általános művelődési és a szabadidő hasznos eltöltését elősegítő kiadványok nagyobb példányszámú gyarapítására törekszik.

Idegen nyelvű könyvek beszerzésénél a szépirodalmi művek képeznek elsőbbséget.

RÉSZLETES GYŰJTŐKÖR

A) szakcsoportonként

1. Általános művek (ETO 0)

A tudomány és a művelődés szakkönyvei.

Magyar nyelvű bibliográfiákat válogatva gyűjt.

Könyvtárügyi szakirodalom.

Lexikonok, enciklopédiák, évkönyvek, adattárak vásárlása válogatva történik.

Testületek, kongresszusok, kiállítások, kiadványait igényeknek megfelelően gyűjti.

Helyismereti szempontból fontos kéziratokat, könyvritkaságokat megvásárolja.

2. Társadalomtudomány (ETO 1 ; 2 ; 3 ; 908 ; 92/99)

Filozófiai rendszerek, logika, etika, esztétika területéről a fontosabb műveket, alapvető kézikönyveket beszerzi.

A vallás területén a történeti jellegű, a vallások eredetét taglaló - elsősorban ismeretterjesztő - irodalom beszerzésére törekszik.

Szociológia és szociográfia területén a felsőfokú tanulmányokat segítő műveket helyezi előtérbe szerzeményezéskor.

A politika, államtan körébe eső művekből az alapvető – pártpolitikától mentes – ismeretterjesztő műveket vásárolja.

A közgazdaságtudományi és népgazdasági, jogi, közigazgatási ágazatokban a tankönyvjellegű kiadványokat igyekszik biztosítani.

A hadtudományi könyvekből az ismeretterjesztőket részesíti előnyben.

A pedagógiai művek vásárlását a felsőfokú tanulmányokat folytatók igényeihez igyekszik alakítani.

A kereskedelem és idegenforgalom területéről a műveket a helyi igények alapján szerzi be.

A néprajzi műveket válogatva, elsősorban a helyismereti szempontok figyelembe vételével gyűjti.

Honismereti témában – főleg a megyénket érintve - teljességre törekszik

Körütekintéssel gyűjti a külföldi és magyar hírességek életrajzeit.

A magyar és világtörténelemből beszerez minden fontos tudományos és ismeretterjesztő művet.

3. Nyelvészet - irodalom (ETO 8)

A nyelvészet, irodalomtudomány kézikönyvei, tankönyvei, szótárai.

Idegen nyelv oktatásához kapcsolódó fontosabb nyelvkönyvek, feladatgyűjtemények, szótárak beszerzése, különös tekintettel a nyelvvizsgák eredményességének segítésére.

4. Természettudomány (ETO 5 ; 91)

Elsődleges szempont a korszerű, ismeretterjesztő irodalom gyarapítása.

A matematika, csillagászat, fizika, kémia, geológia, biológia területén az alap- és középfokú oktatást segítő, kiegészítő művek beszerzése lényeges.

Földrajztudományból a gyűjti felsőoktatással összefüggő műveket is.

A belföldi és külföldi turizmust segítik a megvásárolt jelentősebb térképek, útikalauzok, útikönyvek, útleírások.

5. *Alkalmazott tudományok (ETO 6)*

Orvostudományi könyvek beszerzésénél fő szempont az alapvető lexikonok, enciklopédiák mellett a korszerű, egészséges életmódra neveléshez kapcsolódó kiadványok vásárlása.

Műszaki, gépészeti területen a magasabb igényeket is kielégítő munkák beszerzése csak indokolt esetben merül fel.

Mezőgazdasági szakkönyvek gyűjtésénél fő szempont a háztáji gazdálkodást, a szabadidő hasznos eltöltését segítő kiadványok gyűjtése.

Háztartási területen könyveikkel ötleteket ad az egészséges életmód, korszerű lakberendezés, divatos öltözködés kialakításához.

Vezetéstudományi témakörökben dokumentumaikkal segíti a szakemberképzést.

Nehézipari és könnyűipari ágazatban főként a történeti jellegű műveket gyűjti.

Kiemelt jelentőségű a lakosság alapvető számítógépes tudásának, a szabadidő hasznos eltöltéséhez kapcsolódó barkácsolási, karbantartási feladatok segítése.

6. *Művészet, sport (ETO 7)*

A művészetelméleti és művészeti ágazatok (szobrászat, grafika, festészet, zene) területén alapvető kézikönyvek mellett a szakirodalom oktatáshoz kapcsolódó gyűjtése indokolt.

A filmművészet és színházművészet területén a történeti művek mellett a hírességek életrajzával kapcsolatos könyvek vásárlására van igény.

A sport körében a nagyobb népszerűségnek örvendő ágazatokkal (labdajátékok, turisztika, technikai sportok, horgászat) kapcsolatos könyveket vásárolja.

7. *Szépirodalom (felnőtt és ifjúsági)*

A felnőtt és gyermek szépirodalomban fontos tényező a keresettség, a szórakozási igény kielégítése. Tudatosan törekedni kell az ízlésformálásra, a művészi értékű irodalom előtérbe helyezésére.

Idegen nyelvű könyvekből a főbb nyelvek szépirodalmát gyűjti.

B) dokumentum típusok szerint

1. hagyományos dokumentumok

Könyvek beszerzésénél általános és elsődleges szempont a használhatóság, a keresettség mértéke. Muzeális értékű könyveket csak a helyismereti szakrészleg igénye szerint, válogatva, kis mértékben szerzeményez.

Kézikönyvek, lexikonok, szótárak esetén a magyarországi kiadványokat válogatva gyűjti.

2. folyóiratok

Magyarországi kiadványok beszerzésénél fő szempont a keresettség és a használhatóság.

A történeti szempontból értékes, informatív értékű periodikumokat hosszabb ideig, míg a szórakoztató lapokat rövidebb ideig őrzi.

3. nem hagyományos dokumentumok

Ebbe a körbe sorolja a könyvtárban található hangzó anyagokat, videokazettákat, diafilmeket, CD-ROM-okat, DVD-eket, kottákat.

Állománygyarapításuk a szakrészleg igényeivel igazodik.

C) könyvtári részlegek szerint

1. felnőttkönyvtár

Gyűjteményét magyar és idegen nyelvű szak- és szépirodalom képezi, melyek dokumentum osztályokban vannak elhelyezve.

- szakirodalom

Magyar nyelvű szakkönyvek, amelyek az ismeretterjesztésen kívül a közép- és felsőfokú tanulmányok segítésére alkalmasak

- szépirodalom

Magyar nyelvű prózai műveket tartalmaz. A szórakoztató irodalmon kívül fontos szerepe van a középiskolai kötelező és ajánlott irodalomnak.

- kézikönyvek

Az alapvető lexikonok, enciklopédiák, szótárak mellett olyan művek találhatóak itt, melyek keresettségük miatt korlátozott feltételekkel kölcsönözhetőek

- színművek

A magyar és világirodalom ismertebb drámai művei alkotják állományát.

- versek

A magyar és világirodalom ismertebb költőinek verses művei alkotják állományát

- idegen nyelvű

A nem magyar nyelvű szak- és szépirodalom mellett a kétnyelvű irodalom is itt található a nyelvkönyvek kivételével.

- referenz

Gyűjtőkörébe tartozik az irodalmi művek elemzéseit tartalmazó könyvek.

Ide kerülnek a társadalmi, iskolai és családi ünnepek rendezését segítő kiadványok.

2. folyóiratolvasó

Gyűjtőkörét a magyarországi kiadványok közül azon időszak kiadványok teszik ki, amelyekre az érdeklődés és tanulás szempontjából igény van.

Elhelyezését tekintve megkülönböztetett helyet vannak a napi lapok és más kiadványok.

3. médiatár

A nem hagyományos dokumentumok gyűjtőhelye.

- hangfelvételek

Hanglemez, hangkazetta, CD állomány zömét komoly és népzenei felvételek alkotják

A könnyűzenei felvételek erősen válogatva, a reprezentálás igényével gyűjtendők.

Magyar nyelvű irodalmi művek, előadó művészek műsorainak felvételei elkülönítve tárolandók.

- diafilmek, videokazetták

Vásárlásánál a szórakozási igények kielégítése mellett törekedni kell az igényes alkotások előtérbe helyezésére. Beszerzésnél elsőbbséget élveznek az iskolai oktatáshoz kapcsolódó ismeretterjesztő, kötelező és ajánlott olvasmányok adaptációit tartalmazó dokumentumok.

- CD-ROM-ok

Az állomány bővítésénél előtérbe kell helyezni az oktatáshoz, a tudományos ismeretterjesztéshez kapcsolódó kiadványok beszerzését.

- kottatár

Gyűjteményében főként komoly- és népzenei művek kottái találhatóak.

A könnyűzenei kották válogatva gyűjtendők.

4. helyismeret

Könyvek tekintetében itt helyezendők el a megyénkkel kapcsolatos szak- és szépirodalmi művek.

A településünkre és tájegységére kiterjedő napi sajtófigyelés eredményeként keletkező folyóiratcikkek másolatait településenként kell megszerezni.

Külön gyűjteményként kezelendők a szőlészeti és borászati könyvek, a Rákóczihoz, Kossuth Lajoshoz, Bocskai Istvánhoz kapcsolódó kiadványok.

A helyi újság példányait lefűzve kell tárolni.

Az uniós gyűjteménybe az Európai Unióval kapcsolatos kiadványok kerülnek.

5. gyermekkönyvtár

A 14 éven aluli olvasóknak szóló magyar- és idegen nyelvű szak- és szépirodalom dokumentumosztályokban van elhelyezve.

Az ifjúsági könyveket tartalmukra utaló, a tájékozódást segítő színjelzésekkel kell ellátni.

- szakirodalom

Olyan magyar nyelvű ismeretterjesztő könyvek alkotják állományát, amelyek segítik az alapfokú oktatást. Tankönyvek, t. feladatlapokat nem gyűjtünk.

- szépirodalom

A magyar nyelvű irodalmi alkotásokat tartalmuk alapján elkülönítve a következő csoportokra kell osztani: mesék, gyermekregények, gyermekversek, kalandos történetek, lányregények, állattörténetek, történelmi regények, életrajzi regények, válogatás a felnőttek irodalmából.

Az eligazodást színjelzések segítik.

- kézikönyvek

Alapvető lexikonok, enciklopédiák, szótárak mellett olyan művek találhatóak itt, melyek fokozottabb védelmet igényelnek.

- színművek

Gyermekeknek szóló, iskolai alkalmakhoz kapcsolódó jelenetes művek, valamint báb-színművek alkotják gyűjteményét.

- idegen nyelvű

A kisgyermekek nyelvtanulását segítő nem magyar nyelvű könyvek találhatóak itt.

- referenz

Iskolai ünnepségek, gyermekfoglalkozások tartását segítő kiadványok, valamint az ifjúsági művek elemzése alkotja állományát.

- szakmai

Könyvtárhasználati ismeretek oktatásának, könyvtári foglalkozások tartásának szakkönyvei.

6. régi könyvek tára

Az 1945 előtt kiadott magyar- és idegen nyelvű kiadványok gyűjtőhelye.

7. dedikált könyvek gyűjteménye

Intézményünket meglátogató közismert emberek műveinek saját kézírásukkal ellátott példányai.

8. raktár

A gyermekkönyvtári könyvek többletpéldányai, a felnőtt könyvtári állomány kevésbé keresett könyvei találhatóak itt az említett részleg raktározási rendjéhez hasonlóan.

A felnőtt szakmai gyűjteményben a könyvtáros képzéssel, a könyvtárral kapcsolatos szakkönyvek helyezkednek el.

A raktári gyűjteményben találhatóak a szakbibliográfiák, valamint a napilapok és folyóiratok régebbi példányai.

NYILVÁNTARTÁSI SZABÁLYZAT

A könyvtári állomány nyilvántartása a MSZ 3448-78 szabvány és a 3/1975.(VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet alapján történik címleltár és csoportleltárkönyvekben.

Egyedi nyilvántartásra kötelezett dokumentumok: könyvek, hanglemezek, hangkazetták, CD lemezek, videokazetták, diafilmek, kották, CD-ROM-ok.

Összesített állomány nyilvántartásba vett dokumentumok: napilapok, különböző gyakorisággal megjelenő kiadványok.

Az egyedi nyilvántartásra kötelezett dokumentumokról év végén egyenleget kell készíteni.

FELTÁRÁSI SZABÁLYZAT

A hagyományos katalógusok gondozása 1999. december 31.-én befagyasztásra került. Helyét felváltotta a TextLib integrált könyvtári rendszer alapján történő feltárás és tájékoztatás. Olvasóink részére is megteremtettük a számítógépes katalógus használatát.

A folyamatos honosítás során minden egyedi nyilvántartásra kötelezett dokumentum feldolgozásra kerül, melynek mélysége részlegenként eltérő.

Könyvek esetén a dokumentum raktári helyét piros színű bélyegzéssel egyértelműen meg kell adni.

1. felnőttkönyvtár

A szakirodalmi könyveket ETO számokkal és tárgyszavakkal kell ellátni.

Tanulmányi kötetek esetén analitikus feltárás javasolt.

Szépirodalom területén ETO számok alkalmazása kötelező. Antológiák esetén tárgyszavazás ajánlott. Színműgyűjteményeknél analitikus feltárást kell alkalmazni.

2. helyismeret

Szakirodalmi műveket ETO számokkal és tárgyszavakkal kell ellátni.

Tanulmánykötetek esetén analitikus feldolgozást kell alkalmazni.

Szépirodalmi könyvek esetén ETO számok alkalmazása kötelező.

Helyismereti szempontból indokolt könyvek esetén analitikus feltárást kell alkalmazni.

A sajtófigyelés eredményeként keletkező másolatokat számítógépes katalógus alapján tárgyszavazva kell feldolgozni.

3. médiatár

Diafilmek, videokazetták, CD-ROM-ok, kották feltárásakor - ahol indokolt - tárgyszavakat kell alkalmazni.

Hanglemezek, hangkazetták, CD lemezek honosításakor tárgyszavazást és analitikus feltárást kell alkalmazni.

4. gyermekkönyvtár

Az ismeretterjesztő könyveket ETO számokkal és tárgyszavakkal kell ellátni. Színjelzetük a piros kereszt.

Szépirodalmi könyveket ETO számokkal és tartalmukra utaló különböző színjelzésekkel kell ellátni. Gyűjteményes műveknél tárgyszavazás ajánlott.

5. régi könyvek tára ; dedikált könyvek gyűjteménye

Szakirodalmi műveknél ETO számok és tárgyszavak adása kötelező. Tanulmányköte-
teknél analitikus feltárás ajánlott.

Szépirodalmi műveknél ETO számok adása kötelező. Antológiák esetén tárgyszavazás
ajánlott.

6. raktár

Szakirodalmi műveket ETO számokkal és tárgyszavakkal kell ellátni. Tanulmányköte-
tek esetén analitikus feltárás ajánlott.

Szépirodalmi műveket ETO számokkal kell ellátni. Gyűjteményeket tárgyszóval aján-
lott ellátni. Gyermekkönyvek esetén színjelzéseket kell használni.

A raktárban található szakmai könyveket ETO számokkal és tárgyszavakkal kell ellát-
ni. Ahol indokolt analitikus feltárást kell alkalmazni.

Confidential